

PARCUL NAȚIONAL „NISTRUL DE JOS”

O VALOARE INESTIMABILĂ PENTRU PATRIMONIUL REPUBLICII MOLDOVA

Un Parc Național reprezintă o zonă pitorească protejată prin lege, pentru că este unică prin diversitatea de plante și animale ce cresc în teritoriu și pentru resursele naturale de mare valoare ecologică, istorică, științifică, socială, turistică și economică la nivel național.

Ce este un Parc Național?

Un parc național este un teritoriu bine delimitat prin lege, unde se respectă în mod obligatoriu anumite reguli, pentru a proteja diversitatea biologică de activitățile omului, precum și pentru a menține, conserva și folosi în mod rațional, complexele naturale unice, valoarea estetică, ecologică și cultural-istorică deosebită, dar și pentru folosirea acestor resurse în scopuri științifice, culturale, turistice, instructive și educative.

În Republica Moldova, în aspect legal, un parc național este reglementat de Legea nr. 1538-XIII din 25 februarie 1998 privind Fondul Ariilor Naturale Protejate de Stat și cu Hotărârea Parlamentului privind fondarea acestuia.

Lucrul de gestionare a unui parc național constă în îmbinarea armonioasă a interacțiunii omului cu natura, favorizând protecția mediului și a peisajului natural; supravegherea folosirii fără exces a resurselor/terenurilor; promovarea culturii tradiționale a populației locale; susținerea activităților științifice, precum și identificarea posibilităților de recreere și ecoturism.

În Republica Moldova există mai multe parcuri sau rezervații naturale protejate de stat, precum: Parcul Național „Orhei”, Rezervațiile Științifice „Pădurea Domnească”, „Codrii”, „Iagorlîc”, „Prutul de Jos”, „Plaiul Fagului”.

De ce se dorește crearea Parcului Național Nistrul de Jos (PNNJ)?

Zona Ramsar „Nistrul de Jos” (ZURNJ), recunoscută oficial drept zonă umedă de importanță internațională a Convenției Ramsar, cuprinde o suprafață de 61000 km², fiind unica din perspectiva diversității de plante și animale. Acest statut i-a fost oferit zonei în cadrul Convenției Ramsar, la 20 august 2003.

ZURNJ este localizată în partea de Sud-Est a Republicii Moldova, ocupând 19 localități de pe ambele părți ale râului Nistru, din raioanele:

- Căușeni (satele Plop-Știubei, Grădinița, Leuntea, Copanca Cârnațeni);
- Ștefan Vodă (satele Popeasca, Talmază, Cioburciu, Crocmaz, Olănești, Răscăieți, Purcari, Palanca, Tudora);
- Slobozia (din partea stângă a Nistrului) (satele Cremenciuc, Chițcani, Ciubruți, Glinioie, Corotnoe, Nezavertailovca).

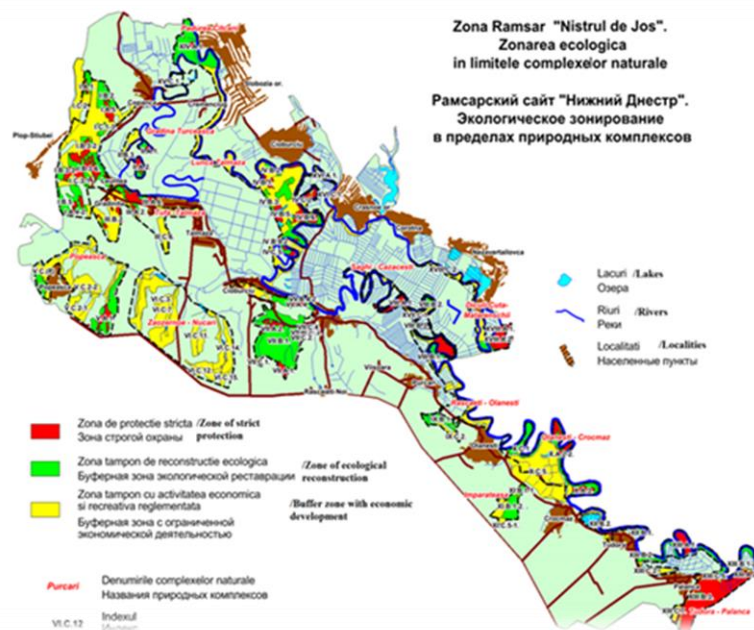
Crearea Parcului Național în această zonă, ar contribui la conservarea biodiversității și a resurselor acvatice în zonă și la menținerea echilibrului ecosistemelor la nivel național. De asemenea, existența PNNJ ar stimula dezvoltarea agriculturii și obținerea produselor cu Indicație Geografică Protejată. Agricultură se permite și în rezervații, dacă vorbim de **agricultură ecologică**. Un avantaj direct pentru producători, ar fi posibilitatea de a-și eticheta produsele agricole și/sau plantele medicinale, de exemplu, ca fiind cultivate în PNNJ, aceasta conferind o valoare adăugată produselor respective.

În PNNJ pot fi întâlniți iepuri, căprioare, bursuci, jderi, vulpi și cârțițe. Căprioarele sunt destul de numeroase, mistrețul apare mai des în zonele umede. Dintre speciile rare protejate de stat pot fi întâlnite nurca europeană, vidra, pisica sălbatică și hermelina.

Cum este distribuit pe zone Parcul Național Nistrul de Jos?

Teritoriul Parcului Național „Nistrul de Jos” se divizează în patru zone funcționale specifice.

Zona A: Zona de protecție strictă constituie spațiile naturale unice, care fac parte din patrimoniul natural al Republicii Moldova și servesc ca depozit natural de păstrare a fondului genetic de plante și animale autohtone. Această zonă cuprinde 1801,89 ha și include cele mai valoroase teritorii ale 12 complexe naturale, printre care cele mai mari sunt localizate în Lunca Talmază, Tudora-Palanca și Copanca - Leuntea.

Zona B: Zona tampon de reconstrucție ecologică se întinde pe un teritoriu de 3515,6 ha, și cuprinde teritorii valoroase, care necesită o administrare specială pentru mărirea și conservarea resurselor naturale situate în 15 complexe.

Zona C: Zonă cu activitate economică limitată are o suprafață de circa 10079 ha; aceste terenuri sunt implicate cel mai mult în exploatarea economică, care ar trebui să fie parțial limitate, în legătură cu necesitatea creșterii calității resurselor acestora sau pentru a reglementa accesul vizitatorilor în scop recreativ, unde se permite amplasarea de campinguri, hoteluri, moteluri, poiene pentru bivouacuri, baze turistice, birouri de organizare a excursiilor, centre informaționale, unități de alimentație publică, unități comerciale și de asistență socio - culturală.

Zona D: Zona cu activități economice are o suprafață de circa 45195,61 ha, care nu contravin regimului parcului național, cum ar fi: cultivarea plantelor agricole tradiționale pentru zona în cauză, în care se folosesc metode biologice de combatere a dăunătorilor și se aplică îngrășăminte și preparate chimice în strictă conformitate cu normele tehnologice și cu regulile de securitate sanitară.

Ce avem voie și ce nu avem voie să facem în Parcul Național Nistrul de Jos

Putem practica agricultura în PNNJ?

Sigur! Dacă aceasta nu se extinde pe teritoriul zonelor de protecție strictă. De asemenea, utilizarea pesticidelor se va face în limitele admise de lege. Mai mult, etichetarea produselor cultivate pe teritoriul PNNJ ar indica o calitate mai bună, ceea ce ar crește valoarea economică a acestora pe piața de desfacere. Prin urmare, ar avea de câștigat nu doar fermierii, ci și comunitatea întregă, care se va putea bucura de un nivel de trai mai bun.

Putem folosi masa lemnoasă din pădurile PNNJ?

Putem, dacă aceasta nu este recoltată din zonele de protecție strictă. Masa lemnoasă poate fi recoltată doar din zonele permise, în timp ce defrișările ilegale, vor fi penalizate. Conform legislației și Planului de Management al PNNJ acest proces este reglementat de Agenția „Moldsilva”. De asemenea, trebuie solicitat și avizul Agenției de Mediu.

Cum sunt reglementate terenurile destinate pășunilor pentru animale?

Amplasarea stânelor, precum și utilizarea pajiștilor pentru cosit și pășunat, va fi posibilă, în urma unui acord prealabil cu primăriile din localitățile vizate. Evident, se va ține cont de suprafețele permise, perioada admisă și de condițiile care vor fi aprobate de Administrația PNNJ. Toate acestea vor fi trecute în Planul de Management al PNNJ deja consultat cu comunitatea și ajustat la prevederile legale pentru pășunat.

Este permis vânatul în PNNJ?

Per general, vânatul este permis. Dar, ca în oricare Parc Național, activitatea de vânătoare va fi restricționată în funcție de zone. Aceasta nu va fi permisă în zonele de protecție strictă. Vânatul va fi admis în scop de reglare a efectivului reprezentanților speciei, dar și în scop de prevenire a bolilor și/sau a eventualelor daune în agricultură. Vor putea vâna doar persoanele autorizate în condițiile legii, în limita cotei avizate de Consiliul tehnico-științific al PNNJ.

Este permis pescuitul în PNNJ?

Pescuitul, ca și activitatea de vânătoare, se admite, cu excepția zonelor strict protejate. În baza autorizației eliberate de autoritatea centrală pentru mediu, se poate admite pescuitul selectiv, capturarea și pescuitul unor exemplare de specii faunistice în scopuri de cercetare științifică și în scopuri muzeistice. Colectarea oricăror specii faunistice în scopuri comerciale și industriale se poate admite numai cu autorizația autorității centrale pentru mediu, ținând cont de structura populațiilor speciilor în cauză, a cotei potențialului lor anual de reproducere, determinat de instituțiile de profil ale Academiei de Științe a Moldovei pentru locurile în care se preconizează colectarea speciilor respective. Se interzic vânatul, capturarea și pescuitul sub orice formă a monumentelor zoologice;

Pot fi continuate activitățile desfășurate înainte de includerea terenurilor în PNNJ?

Dacă activitățile sunt orientate spre profit și pot contribui la buna dezvoltare a zonei, atunci chiar sunteți încurajați să le practicați. Acestea se pot axa pe: conservarea habitatelor și a speciilor valoroase din teritoriu.

Ca excepție, în perioada de cuibărire a păsărilor rare se interzice cosirea suprafeței respective. La fel, pescuitul și/sau vânatul este restricționat inclusiv în perioadele reproductive ale speciilor.

Ce drepturi are un proprietar sau un utilizator al unor terenuri situate în cadrul PNNJ?

Împreună cu Consiliul de Administrare al PNNJ puteți participa la activități care contribuie la promovarea și dezvoltarea parcului și/sau a ZURNJ. De asemenea, puteți participa la procesul de luare a deciziilor cu referire la utilizarea resurselor naturale din cadrul teritoriului, precum și la planificarea ulterioarelor activități menite să sporească șansele de dezvoltare economică, turistică, științifică a zonei. Totodată, vă puteți implica în atragerea de noi fonduri, inclusiv a finanțărilor externe, pentru a spori șansele de dezvoltare comunitară.

Cine va verifica modul de exploatare a terenului aparținând PNNJ?

Administrația PNNJ are un rol fundamental în realizarea controalelor de acest tip. De asemenea, organele de control ale instituțiilor abilitate, în dependență de situație (de ex., colectarea mesei lemnoase, vânat, pescuit, agricultură, etc.), conform prevederilor legale în vigoare.

*Acest material este realizat în cadrul proiectului **Măsurile de adaptare și reziliență la schimbările climatice și dezvoltarea instituțională în Zona Ramsar "Nistrul de Jos"**, finanțat de Agenția Austriacă de Dezvoltare, din fondul programului Austriac de Dezvoltare și Cooperare.*

*Proiectul este implementat de SE BIOTICA și AO EcoContact și vine în susținerea creării Ariei Naturale Protejate de Stat – **Parcul Național „Nistrul de Jos”**, sporind interesul populației locale pentru oportunitățile de dezvoltare din zonă.*